

T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

**ALAN DIŞI SEÇMELİ DERSLER
ÖĞRENCİ TALEP VE MEMNUNİYET ANKETİ
DEĞERLENDİRME RAPORU**

Dayanak	26.02.2026 tarihli ve E-99219772-044-395080 sayılı "Alan Dışı Seçmeli Derslere Yönelik Öğrenci Talep Anketi" konulu yazı
Veri Kaynağı	"BOZOK - ALAN DIŞI SEÇMELİ DERSLER ÖĞRENCİ TALEP VE MEMNUNİYET ANKETİ.xlsx" adlı anket veri dosyası
Rapor Tarihi	12.03.2026

Mart 2026

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, 26.02.2026 tarihli ve E-99219772-044-395080 sayılı yazı doğrultusunda uygulanan Alan Dışı Seçmeli Dersler Öğrenci Talep ve Memnuniyet Anketinin 2541 öğrenci yanıtı üzerinden değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Veri seti 26 birim ve 107 programı kapsamaktadır. Üç memnuniyet maddesinden oluşturulan ölçeğin iç tutarlılığı yüksek düzeydedir (Cronbach alfa=0,92).

Bulgular, öğrencilerin alan dışı seçmeli derslere ilişkin memnuniyetinin orta düzeyin üzerinde ancak güçlendirilmesi gereken bir yapıda olduğunu göstermektedir. Ders seçeneklerinin zenginliği ve çeşitliliğine ilişkin ortalama memnuniyet puanı 3,24, derslerin akademik niteliği ve içerik kalitesine ilişkin puan 3,31, kişisel/sosyal/kültürel gelişime katkıya ilişkin puan ise 3,31 olarak hesaplanmıştır. Buna karşın her üç boyutta da “kararsızım” yanıt oranının yaklaşık üçte birlik bir düzeyde seyretmesi, ders portföyünün ve öğrenci deneyiminin daha görünür ve etkili biçimde yönetilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Öğrencilerin %27,2’si ders seçimi sürecinde kontenjan yetersizliği yaşadığını bildirmiştir. Kontenjan sorunu yaşayan öğrencilerin genel memnuniyet puanı 3,04 iken, bu sorunla karşılaşmayanlarda aynı değer 3,38’dir. Bu fark, memnuniyetin kontenjan planlamasına duyarlı olduğunu göstermektedir.

Derslerin yürütülme biçiminde esneklik beklentisi belirgindir. Öğrencilerin %43,5’i tamamen çevrim içi modeli, %22,0’si dersin niteliğine göre karma modeli, %15,8’i hibrit modeli tercih etmektedir. Tamamen yüz yüze modeli tercih edenlerin oranı %18,7 ile sınırlı kalmıştır. Bu sonuç, özellikle teorik nitelikteki alan dışı seçmeli derslerde dijital ve esnek öğretim düzenlemelerinin kurumsal karşılığının bulunduğunu göstermektedir.

Açık uçlu yanıtların tematik kodlanması, yeni ders taleplerinde yapay zekâ/yapay zekâ okuryazarlığı (418 yanıt; %16,5), diksiyon-etkili konuşma-beden dili (208 yanıt; %8,2), zaman yönetimi-stres-psikoloji (138 yanıt; %5,4) ve yabancı dil/akademik İngilizce (130 yanıt; %5,1) başlıklarının öne çıktığını göstermiştir. Ayrıca “Proje Kültürü” benzeri uygulamalı derslere kesin ilgi duyanlar ile içerik uygunluğuna bağlı olarak değerlendirebileceğini belirtenlerin toplamı %76,6 olup, bu alanın önemli bir gelişim potansiyeli taşıdığı anlaşılmaktadır.

1. AMAÇ, KAPSAM VE YÖNTEM

Bu değerlendirme raporunun amacı, öğrencilerin alan dışı seçmeli derslere ilişkin memnuniyet düzeylerini, karşılaştıkları yapısal sorunları, yeni ders taleplerini ve derslerin yürütülme biçimine yönelik beklentilerini kurumsal karar alma süreçlerine veri temelli katkı sunacak biçimde analiz etmektir.

Rapor, anket veri dosyasında yer alan 2541 geçerli yanıtın tamamı üzerinden hazırlanmıştır. Ankete katılan öğrenciler 26 akademik/idari alt birim ve 107 farklı bölüm/programı temsil etmektedir. Evren büyüklüğü ve cevaplama oranı veri setinde ayrıca yer almadığından, analizler yanıtlayıcı kitlenin betimsel profili üzerinden yürütülmüştür.

Nicel sorular için frekans, yüzde, ortalama ve karşılaştırmalı betimsel istatistikler üretilmiştir. Memnuniyet maddeleri 1=Hiç Memnun Değilim ile 5=Çok Memnunum arasında puanlanmıştır. Açık uçlu sorular ise içerik analizi yaklaşımıyla tematik olarak kodlanmış; benzer

içerikli ifadeler ortak başlıklar altında toplanmıştır. Bir öğrencinin açık uçlu yanıtında birden fazla tema bulunabildiği için tematik dağılımların toplamı %100'ü aşabilmektedir.

1.1. Katılımcı Profili

Gösterge	Değer
Toplam yanıtlayıcı	2541
Birim sayısı	26
Program sayısı	107
Ortalama GANO	2,50
Medyan GANO	2,59

Birim türüne göre dağılım ve sınıf düzeyine göre dağılım aşağıda sunulmuştur.

Birim Türü	n	%
Fakülte	1885	74,2
Meslek Yüksekokulu	575	22,6
Yüksekokul	81	3,2

Sınıf	n	%
0	26	1,0
1	190	7,5
2	944	37,2
3	532	20,9
4	792	31,2
5	30	1,2
6	27	1,1

Yanıtlayıcıların %37,2'si 2. sınıf, %31,2'si 4. sınıf ve %20,9'u 3. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu dağılım, alan dışı seçmeli ders deneyimi bulunan ara ve ileri sınıf öğrencilerinin ankette ağırlıklı olarak temsil edildiğini göstermektedir. Ortalama GANO 2,50; medyan GANO 2,59'dur.

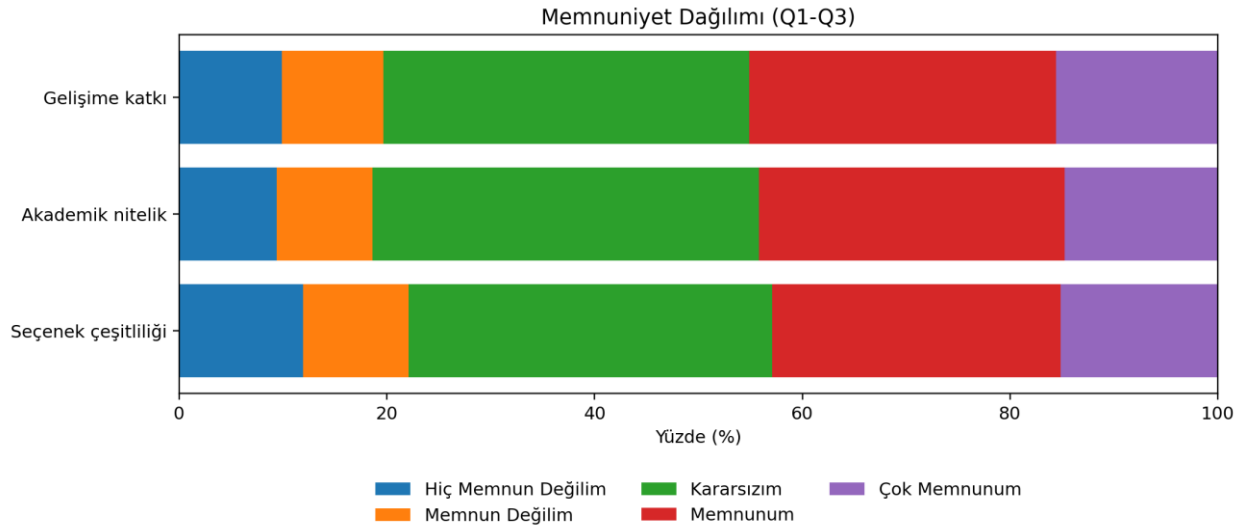
2. TEMEL BULGULAR

2.1. Memnuniyet Düzeyi

Memnuniyet analizinde üç boyut birlikte değerlendirildiğinde genel memnuniyet ortalaması 3,29 olarak bulunmuştur. Derslerin akademik niteliği (3,31) ve kişisel/sosyal/kültürel gelişime katkısı (3,31) boyutları, seçenek çeşitliliği boyutuna (3,24) göre görece daha olumlu değerlendirilmektedir. Bu durum, öğrencilerin mevcut derslerin niteliğine tamamen olumsuz

bakmadıklarını; ancak ders havuzunun genişliği ve erişilebilirliği konusunda iyileştirme beklediklerini düşündürmektedir.

Boyut	Olumsuz %	Kararsız %	Olumlu %	Ortalama (1-5)	Yorum
Ders seçeneklerinin zenginliği ve çeşitliliği	22,1	35,0	42,9	3,24	En gelişmeye açık boyut
Derslerin akademik niteliği ve içerik kalitesi	18,6	37,2	44,2	3,31	Görece daha olumlu
Kişisel/sosyal/kültürel gelişime katkı	19,7	35,2	45,1	3,31	En yüksek olumlu oran

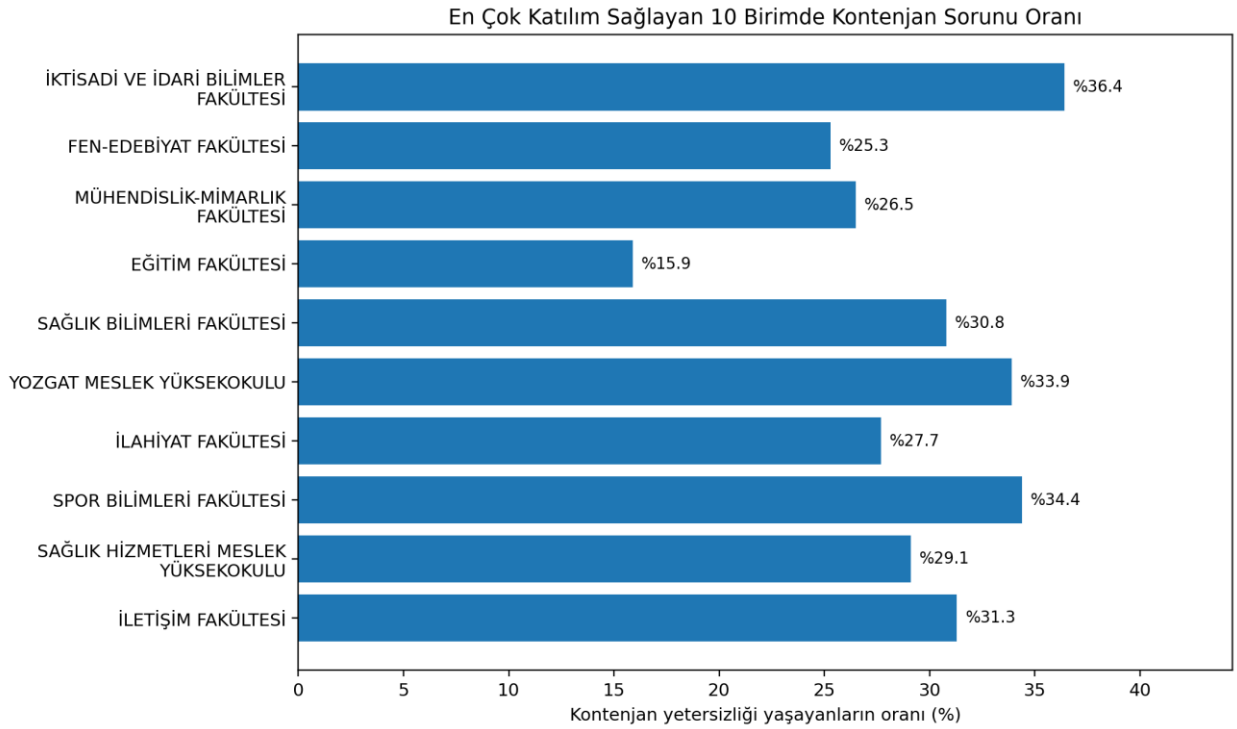
Şekil 1. Memnuniyet dağılımı (Q1-Q3)

Olumlu değerlendirme oranları seçenek çeşitliliğinde %42,9, akademik nitelikte %44,2 ve gelişime katkıda %45,1'dir. Buna karşılık her üç boyutta da "kararsızım" oranının %35,0 ile %37,2 bandında seyretmesi, öğrenci deneyiminin homojen olmadığını ve derslerin algılanan değerinin programlar arasında farklılaşabildiğini göstermektedir.

2.2. Kontenjan Yetersizliği ve Erişim Sorunu

Yanıtlayıcıların %27,2'si alan dışı seçmeli ders seçiminde kontenjan yetersizliği yaşadığını belirtmiştir. Fakültelerde bu oran %27,9, meslek yüksekokullarında %27,0, yüksekokullarda ise %13,6 düzeyindedir. Kurumsal ölçekte bakıldığında sorun, tekil birimlerle sınırlı olmayıp yaygın bir yapısal baskıya işaret etmektedir.

Kontenjan sorunu yaşayan öğrencilerin memnuniyet puanları tüm boyutlarda daha düşüktür. Genel memnuniyet puanı kontenjan sorunu yaşayan grupta 3,04, yaşamayan grupta 3,38'dir. Non-parametrik karşılaştırma sonuçları, bu farkın üç memnuniyet boyutunun tamamında istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir (Mann-Whitney U testi, $p < 0,001$).

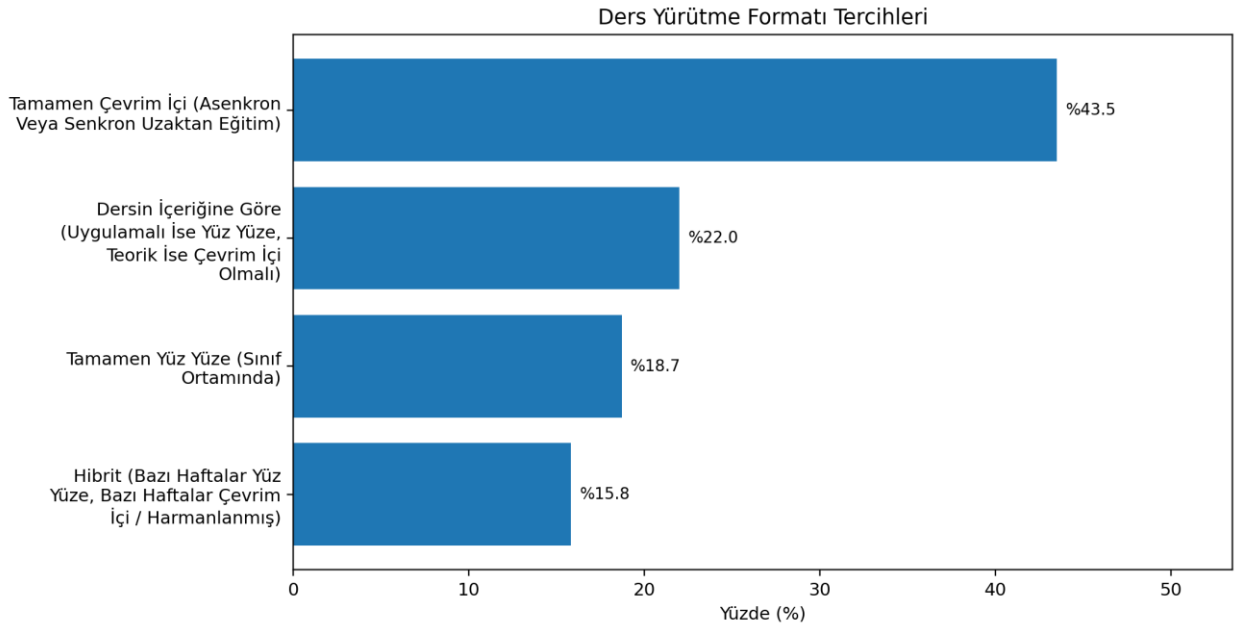

Şekil 2. En çok katılım sağlayan 10 birimde kontenjan sorunu oranı

Kontenjan sorunu yaşayan öğrencilerin açık uçlu açıklamalarında belirli tekil derslerden çok, genel olarak derslerin hızla dolduğu ve sistemin öğrencinin tercihini yansıtmakta yetersiz kaldığı yönünde ifadeler yoğunlaşmaktadır. Bu bulgu, kontenjan meselesinin yalnızca birkaç ders özelinde değil, arz-talep dengesinin genel planlanması bağlamında ele alınması gerektiğini göstermektedir.

2.3. Derslerin Yürütülme Formatına İlişkin Tercihler

Tercih	n	%
Tamamen Çevrim İçi (Asenkron Veya Senkron Uzaktan Eğitim)	1105	43,5
Dersin İçeriğine Göre (Uygulamalı İse Yüz Yüze, Teorik İse Çevrim İçi Olmalı)	560	22,0
Tamamen Yüz Yüze (Sınıf Ortamında)	475	18,7
Hibrit (Bazı Haftalar Yüz Yüze, Bazı Haftalar Çevrim İçi / Harmanlanmış)	401	15,8

Şekil 3. Ders yürütme formatı tercihleri

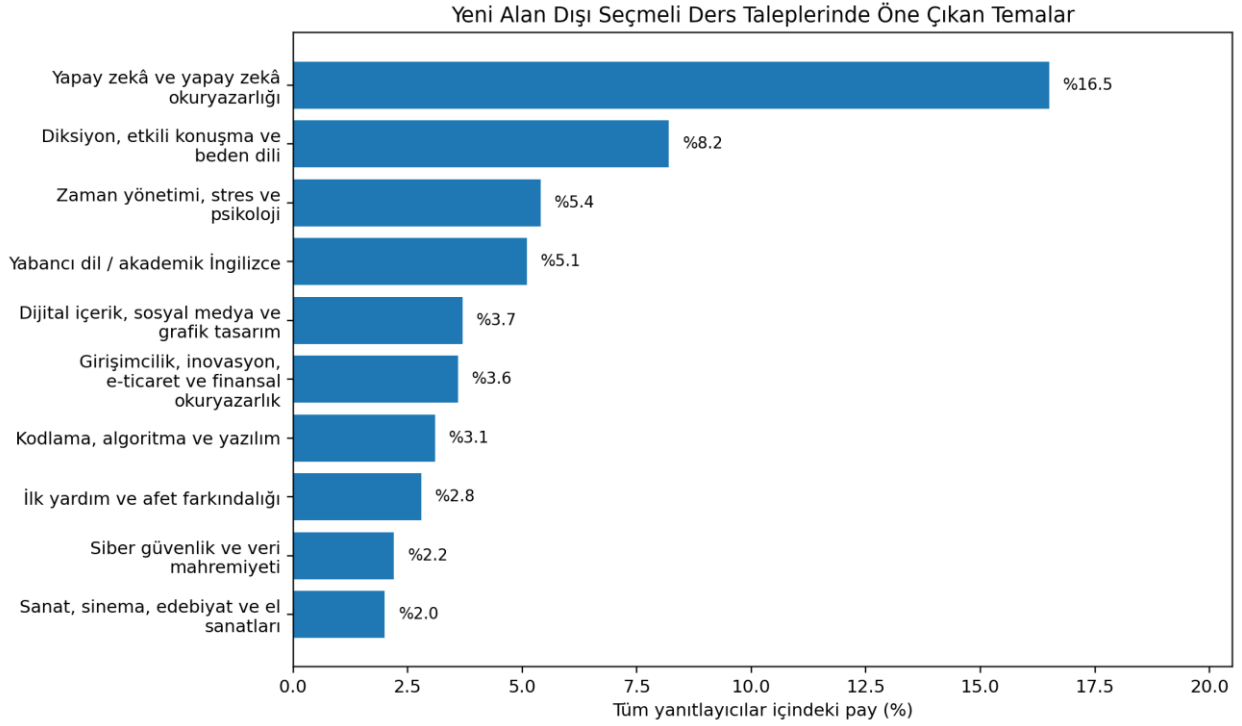
Tamamen çevrim içi, hibrit ve dersin içeriğine göre esnek model tercihleri birlikte değerlendirildiğinde, öğrencilerin %81,3'i katı biçimde yalnızca yüz yüze modele bağlı olmayan esnek bir öğretim düzeni istemektedir. Bu eğilim, alan dışı seçmeli derslerde zaman/yer esnekliğinin öğrenci erişimini kolaylaştıran önemli bir unsur olduğunu düşündürmektedir. Özellikle teorik içerikli derslerin çevrim içi ya da karma modellerle sunulması, kontenjan baskısının azaltılması ve daha geniş öğrenci kitlesine erişim bakımından stratejik bir seçenek olarak görünmektedir.

2.4. Yeni Ders Talepleri

Açık uçlu yeni ders talebi yanıtlarının tematik kodlanması sonucunda en güçlü talep alanı yapay zekâ ve yapay zekâ okuryazarlığı başlığıdır. Bu temayı iletişim becerileri (diksiyon, etkili konuşma, beden dili), zaman yönetimi-stres-psikoloji, yabancı dil/akademik İngilizce ve dijital içerik-grafik tasarım gibi öğrencinin hem kariyer hem kişisel gelişim alanlarına temas eden başlıklar izlemektedir.

Tema	n	%
Yapay zekâ ve yapay zekâ okuryazarlığı	418	16,5
Diksiyon, etkili konuşma ve beden dili	208	8,2
Zaman yönetimi, stres ve psikoloji	138	5,4
Yabancı dil / akademik İngilizce	130	5,1
Dijital içerik, sosyal medya ve grafik tasarım	95	3,7
Girişimcilik, inovasyon, e-ticaret ve finansal okuryazarlık	92	3,6
Kodlama, algoritma ve yazılım	78	3,1

Tema	n	%
İlk yardım ve afet farkındalığı	72	2,8
Siber güvenlik ve veri mahremiyeti	57	2,2
Sanat, sinema, edebiyat ve el sanatları	52	2,0
Sürdürülebilirlik, çevre ve sıfır atık	48	1,9
Mitoloji ve dinler tarihi	45	1,8

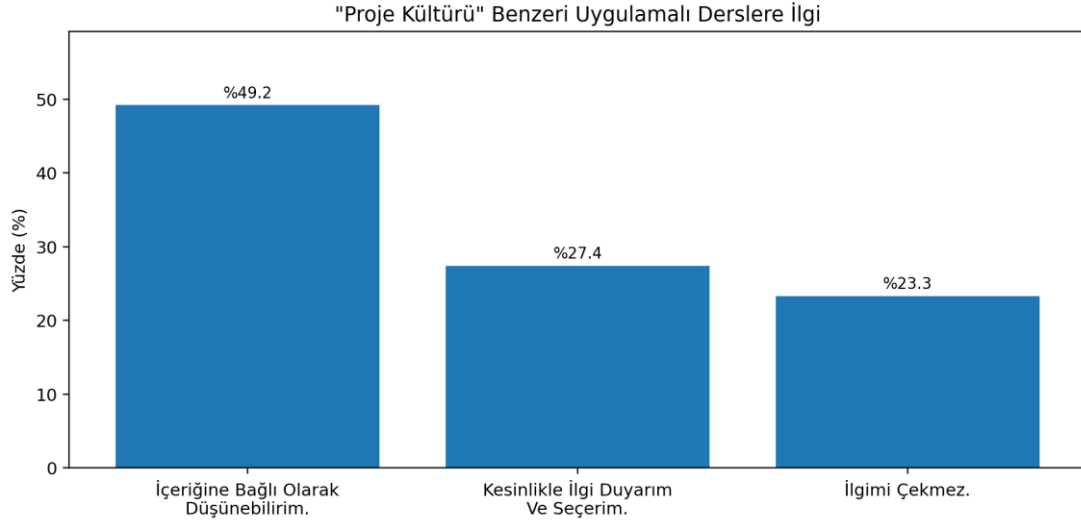

Şekil 4. Yeni ders taleplerinde öne çıkan temalar

Açık uçlu taleplerin dağılımı, öğrencilerin yalnızca geleneksel sosyal/kültürel içeriklere değil; dijital yetkinlikler, iş yaşamı becerileri, kariyer hazırlığı ve güncel teknoloji okuryazarlığına dönük derslere de güçlü biçimde yöneldiğini göstermektedir. Bu sonuç, alan dışı seçmeli ders havuzunun 21. yüzyıl becerileriyle uyumlu şekilde güncellenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

2.5. “Proje Kültürü” Benzeri Uygulamalı Derslere İlgisi

Yanıt	n	%
İçeriğine Bağlı Olarak Düşünebilirim.	1251	49,2
Kesinlikle İlgili Duyarım Ve Seçerim.	697	27,4
İlgimi Çekmez.	592	23,3

Şekil 5. "Proje Kültürü" benzeri derslere ilgi düzeyi

Kesin ilgi duyanların oranı %27,4 olmakla birlikte, içerik uygunluğuna göre değerlendirebileceğini belirten %49,2'lik grup dikkate alındığında potansiyel talep oldukça yüksektir. Bu iki grup birlikte değerlendirildiğinde, öğrencilerin %76,6'sinin proje odaklı, uygulama temelli ve yarışma/proje kültürünü besleyen derslere açık olduğu görülmektedir. Bu bulgu; TEKNOFEST, TÜBİTAK ve benzeri ekosistemlerle uyumlu seçmeli derslerin pilot olarak tasarlanabileceğini göstermektedir.

2.6. Açık Uçlu Görüş, Şikâyet ve Öneriler

Ek görüş alanında öğrencilerin yaklaşık %26,1'i içerik bakımından anlamlı nitelikte ek öneri sunmuştur. Tematik incelemede en sık tekrar eden başlıklar; kontenjanların artırılması, ders seçeneklerinin çoğaltılması, çevrim içi/uzaktan yürütme talebi, ders saatleri ile çakışmaların azaltılması ve kayıt sürecinin daha öngörülebilir hâle getirilmesidir. Ayrıca sınırlı sayıda öğrenci, tamamen yüz yüze ya da daha uygulamalı yürütme beklentisini de ifade etmiştir.

Tema	n	%
Kontenjanların artırılması / kapasite planlaması	62	2,4
Çevrim içi / uzaktan / asenkron ders talebi	27	1,1
Ders saatleri, çakışma ve programlama sorunu	24	0,9
Ders çeşitliliğinin artırılması	19	0,7
Yüz yüze / uygulamalı ders talebi	10	0,4
Öğrencinin dersi serbest seçebilmesi / adalet	3	0,1
Devam zorunluluğu / esneklik	3	0,1

3. GENEL DEĞERLENDİRME

Anket bulguları birlikte değerlendirildiğinde, üniversite genelinde alan dışı seçmeli derslere ilişkin öğrenci algısının bütünüyle olumsuz olmadığı; ancak sistemin öğrenci taleplerini tam karşılamakta zorlandığı anlaşılmaktadır. Öğrenciler mevcut derslerin akademik niteliğini ve gelişime katkısını tamamen reddetmemekte, buna karşın ders havuzunun kapsamı, erişilebilirliği ve planlanması konusunda daha güçlü bir beklenti ortaya koymaktadır.

Özellikle kontenjan baskısının memnuniyeti aşağı çekmesi, alan dışı seçmeli derslerde yalnızca ders açmakla yetinmeyip kapasite planlaması, talep yoğunluğu analizi ve birimler arası arz dengesi yönetimi yapılması gerektiğini göstermektedir. Bu yönüyle sorun, tek tek derslerden çok ders açma, şube planlama ve kayıt süreçlerinin tasarımına ilişkindir.

Ders yürütme formatında çevrim içi ve esnek modellerin belirgin biçimde öne çıkması, öğrencilerin alan dışı seçmeli dersleri örgün program yükleri ile uyumlu şekilde takip etmek istediklerini göstermektedir. Bu nedenle alan dışı seçmeli dersler için teorik/uygulamalı ayrımı temelinde farklılaştırılmış öğretim tasarımları geliştirilmesi kurumsal açıdan rasyonel görünmektedir.

Yeni ders taleplerinin yapay zekâ, dijital beceriler, iletişim, yabancı dil, psikoloji/zaman yönetimi ve girişimcilik gibi güncel ve yatay yetkinlik alanlarında yoğunlaşması, seçmeli ders havuzunun çağın beceri gereksinimleri doğrultusunda yenilenmesi gerektiğini açık biçimde ortaya koymaktadır.

4. KURUMSAL ÖNERİLER

1. Kontenjan planlaması öğrenci talep verisiyle ilişkilendirilmelidir. Yüksek talep gören derslerde ek şube açılması, kontenjanların yeniden dağıtılması ve ders bazlı doluluk raporlarının dönemsel olarak izlenmesi önerilmektedir.
2. Alan dışı seçmeli ders havuzu güncellenmeli ve genişletilmelidir. Öncelikli pilot konu alanları; yapay zekâ okuryazarlığı, etkili iletişim/diksiyon, zaman ve stres yönetimi, yabancı dil, dijital içerik üretimi, girişimcilik ve finansal okuryazarlık olarak değerlendirilebilir.
4. “Proje Kültürü” veya benzeri uygulamalı seçmeli derslerin pilot uygulaması başlatılmalıdır. Ders; proje fikri geliştirme, takım çalışması, yarışma/proje ekosistemi, TÜBİTAK/TEKNOFEST süreçleri ve temel proje yönetimi bileşenlerini içerebilir.
5. Kayıt sürecinde öğrenci deneyimini iyileştirmek amacıyla ders saatleri arasındaki çakışmalar azaltılmalı; tercihler, kontenjanlar ve sonuç ekranları daha anlaşılır ve öngörülebilir hâle getirilmelidir.
6. Bu anket, dönemsel biçimde tekrar edilerek izleme-değerlendirme mekanizmasına dönüştürülmelidir. Özellikle birim bazlı memnuniyet ve doluluk göstergelerinin karar süreçlerinde kullanılması önem taşımaktadır.

5. SINIRLILIKLAR

Bu rapor, anketi yanıtlayan öğrencilerin beyanlarına dayalı kesitsel veriler üzerinden hazırlanmıştır.

Açık uçlu yanıtlar tematik kodlama yöntemiyle sınıflandırılmıştır; bu nedenle bazı ifadeler birden fazla tema altında değerlendirilebilmiştir.

EK-1. BİRİM BAZLI ÖZET GÖSTERGELER

Aşağıdaki tabloda birim bazında yanıtlayıcı sayısı, genel memnuniyet ortalaması ve kontenjan yetersizliği yaşayan öğrenci oranı sunulmaktadır.

Birim	n	Genel Memnuniyet Ort. (1-5)	Kontenjan Sorunu %
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	294	3,30	36,4
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	265	3,31	25,3
MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ	245	3,10	26,5
EĞİTİM FAKÜLTESİ	207	3,01	15,9
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	195	3,32	30,8
YOZGAT MESLEK YÜKSEKOKULU	174	3,22	33,9
İLAHİYAT FAKÜLTESİ	141	3,30	27,7
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	122	3,32	34,4
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU	117	3,25	29,1
İLETİŞİM FAKÜLTESİ	115	3,26	31,3
ZİRAAT FAKÜLTESİ (YENİ)	100	3,56	27,0
TIP FAKÜLTESİ	94	2,94	24,5
SORGUN MESLEK YÜKSEKOKULU	66	3,67	21,2
BOĞAZLIYAN MESLEK YÜKSEKOKULU	64	3,82	23,4
AKDAĞMADENİ MESLEK YÜKSEKOKULU	52	4,05	21,2
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	51	2,90	17,6
VETERİNER FAKÜLTESİ	45	2,99	26,7
AKDAĞMADENİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU	45	3,26	13,3
ÇEKEREK FUAT OKTAY SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU	36	3,87	11,1
SARIKAYA FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON YÜKSEKOKULU	34	3,57	14,7
YERKÖY MESLEK YÜKSEKOKULU	30	3,36	23,3
ŞEFAATLİ MESLEK YÜKSEKOKULU	24	3,54	33,3

Birim	n	Genel Memnuniyet Ort. (1-5)	Kontenjan Sorunu %
YERKÖY ADALET MESLEK YÜKSEKOKULU	12	3,50	25,0
HUKUK FAKÜLTESİ	11	3,09	45,5
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU	1	3,00	0,0
SAGLIK YÜKSEKOKULU	1	4,00	0,0